

PRESSEMEDDELELSE:

Tilsynet med Efterretningstjenesterne offentliggør årlige redegørelser vedrørende PET og CFCS

Tilsynet med Efterretningstjenesterne offentliggør i dag sine årlige redegørelser om kontrollen af henholdsvis Politiets Efterretningstjeneste (PET) og Center for Cybersikkerhed (CFCS) i 2019. Tilsynets årlige redegørelse om kontrollen af Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) i 2019 forventes afgivet til forsvarsministeren medio oktober 2020. Redegørelsen om FE har afventet en særlig undersøgelse, som tilsynet afleverede til forsvarsministeren den 21. august 2020.

Vedrørende tilsynets redegørelser om PET og CFCS er sigtet at give en generel information om karakteren af det tilsyn, der udøves vedrørende PET og CFCS. Redegørelserne indeholder blandt andet oplysninger om de forhold, som tilsynet har valgt særligt at interessere sig for, og om i hvor mange tilfælde tilsynet har fundet, at tjenestens eller centrets behandling af personoplysninger ikke har været i overensstemmelse med reglerne. Vedrørende tilsynets kontrol af PET og CFCS i 2019 kan følgende centrale og principielle dele fremhæves.

Det bemærkes, at nedenstående dele alene udgør et mindre udsnit af tilsynets kontrol af PET og CFCS i 2019, hvor tilsynet har haft særlige eller principielle bemærkninger. For det fulde billede af tilsynets kontrol af PET og CFCS skal redegørelserne læses i deres helhed.

Tilsynets kontrol af PET

Tilsynet har generelt et godt samarbejde med PET om gennemførelsen af tilsynets kontroller. Tilsynet har i 2019 imidlertid konstateret meget lange svartider i forbindelse med tilsynets høringer. PETs gennemsnitlige sagsbehandlingstider for tilsynets høringer var i 2019 således på 41 arbejdsdage, hvilket er mere end en fordobling af tilsynets fastsatte høringsfrister.

Tilsynet har i forbindelse med en uafsluttet kontrol fra 2018 vedrørende lovlig politisk virksomhed drøftet fortolkningen af PET-lovens § 11 og foretaget en fornyet kontrol heraf i 2019. Tilsynets kontrol fra 2018 viste, at PET har behandlet oplysninger vedrørende otte personer i strid med PET-lovens § 11, mens tilsynets kontrol i 2019 viste, at PET har behandlet oplysninger vedrørende 30 personer i strid med PET-lovens § 11.

Tilsynets øvrige kontrol af PET i 2019 viste, at tjenesten i alle tilfælde har overholdt lovgivningens bestemmelser om tilvejebringelse og videregivelse af oplysninger, samt at tjenesten generelt overholder lovgivningens bestemmelser om behandling af personoplysninger og lovlig politisk virksomhed.

Kontrollen har imidlertid vist, at PET i et ikke ubetydeligt omfang ikke har overholdt kravene til slettefrister i PET-bekendtgørelsens § 1, stk. 2, og § 2, stk. 2, samt orienteringsforpligtelsen i PET-bekendtgørelsens § 1, stk. 4. Tilsynet har på baggrund af sin kontrol af PET i 2019 endvidere fundet anledning til at udtale kritik af

- at PET på trods af tilsynets kritik i 2018 ikke forud for kontrollen af én af tjenestens databaser havde forholdt sig til den retlige ramme for databasen,
- at PET i forbindelse med kontrollen af én af tjenestens databaser ikke inden den af tilsynet fastsatte frist korrigerede misforståelser vedrørende de retlige rammer og slettefrister for databasen, samt at det på grund af forhold i tjenesten ikke i fuldt omfang har været muligt at gennemføre den planlagte og varslede kontrol af databasen,
- at PET ikke hurtigst muligt har gennemført en revision af tjenestens materiale klassificeret YDERST HEMMELIGT, navnlig henset til at tilsynet allerede i 2015 anbefalede, at tjenesten foretog en sådan revision, og
- at PET ikke har gennemført fem ud af seks konkrete ændringer, som tjenesten har oplyst, at tjenesten ville foretage.

Tilsynet blev ved sin kontrol af én af tjenestens databaser endvidere opmærksom på, at tjenesten i tre tilfælde havde gennemført tvangsindgreb uden den fornødne retskendelse. Det skal i forlængelse heraf bemærkes, at tilsynet ikke har kompetence til

målrettet at kontrollere PETs efterforskning og tvangsindgreb mv., og at tilsynet derfor har anbefalet tjenesten at iværksætte en bredere undersøgelse af tjenestens gennemførelse af tvangsindgreb efter retsplejeloven.

Tilsynet har herudover på baggrund af en tematisk kontrol af PETs fastsættelse af slettefrister for alle de databaser, som tilsynet er bekendt med, konstateret, at tjenesten i forhold til alle eller udvalgte poster i 19 procent af de gennemgåede databaser ikke har fastsat en slettefrist i overensstemmelse med PET-bekendtgørelsens § 2, stk. 2. Tilsynet har endvidere konstateret, at PET er uenig i tilsynets fortolkning af PET-bekendtgørelsens § 2, stk. 2, og har derfor anmodet tjenesten om at forelægge sagen for justitsministeren til afgørelse.

Tilsynets kontrol af CFCS

Tilsynets kontrol af CFCS i 2019 viste, at centret generelt overholder CFCS lovgivningens bestemmelser om indgreb i meddelelshemmeligheden, om behandling af personoplysninger samt om analyse og videregivelse.

Tilsynet har imidlertid på baggrund af sin kontrol af CFCS' anvendelse af centrets sensornetværk konstateret, at centrets behandling af sensordata i 67 procent af de udtrukne tilfælde ikke var i overensstemmelse med lovgivningens krav om løbende sletning, jf. CFCS-lovens § 17, stk. 1, idet tilsynet fandt, at det af centret oplyste formål ikke var tilstrækkeligt grundlag for behandlingen.

Tilsynet har endvidere på baggrund af sin kontrol af arbejdsstationer i CFCS konstateret, at centrets behandling af personoplysninger i ét tilfælde ikke var i overensstemmelse med CFCS-loven, idet tilsynet fandt, at det af centret oplyste formål ikke var tilstrækkeligt grundlag for behandlingen. Tilsynet finder det i den sammenhæng kritisk, at centrets første høringssvar i forbindelse med kontrollen indeholdt fejlagtige oplysninger om centrets behandling af oplysningerne, og at centrets berigtigelse heraf ved et supplerende høringssvar først blev fremsendt fem måneder efter tilsynets supplerende høring. Tilsynet finder det imidlertid positivt, at CFCS' på baggrund af kontrollen har besluttet at udarbejde nye retningslinjer på området.

Fakta om Tilsynet med Efterretningstjenesterne

Tilsynet med Efterretningstjenesterne er et særligt uafhængigt kontrolorgan, der fører tilsyn med, at PET behandler oplysninger om fysiske og juridiske personer i overensstemmelse med lovgivningen, og at FE behandler oplysninger om i Danmark hjemmehørende fysiske og juridiske personer i overensstemmelse med lovgivningen. Tilsynet blev oprettet ved lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET), der lige som lov om Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) trådte i kraft den 1. januar 2014.

Efter ikrafttrædelsen den 1. juli 2014 af lov om Center for Cybersikkerhed (CFCS) har tilsynet tillige ført kontrol med, at CFCS behandler oplysninger om fysiske personer i overensstemmelse med lovgivningen.

Tilsynet består af fem medlemmer, der er udpeget af justitsministeren efter forhandling med forsvarsministeren. Formanden, der skal være landsdommer, er udpeget efter indstilling fra præsidenterne for Østre Landsret og Vestre Landsret, mens de øvrige medlemmer er udpeget efter drøftelser med Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne.

Medlemmerne er:

- Landsdommer Michael Kistrup, Østre Landsret (formand)
- Bestyrelsesformand Erik Jacobsen, Roskilde Universitet
- Juridisk chef Pernille Christensen, Kommunernes Landsforening
- Professor Henrik Udsen, Københavns Universitet
- Professor Rebecca Adler-Nissen, Københavns Universitet

Redegørelserne kan læses på tilsynets hjemmeside www.tet.dk